

Analyse af udviklingen på autismeområdet

**Hørings/kommenteringsproces om
afrapportering fra analysens fase 2**

Handicaprådet og MED-udvalg, april 2019

VIBORG
KOMMUNE

Baggrund for autisme-analysen

- Stigning i antallet af børn, unge og voksne, der diagnosticeres med en Autisme Spektrum Forstyrrelse (ASF)
- Øget pres på kommunens tilbud til borgere med ASF

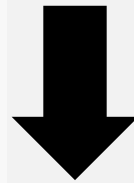

Konstitueringsaftale 2018-2021:

”Partierne er enige om, at autismeområdet skal have et særligt fokus”

Konstitueringsaftale 2018-2021:

”Partierne er enige om, at autismeområdet skal have et særligt fokus”

Analyse af udviklingen på autismeområdet

Fase 1

Fase 2

Det politiske opdrag

1. Indsatser skal ligge så tæt på det almene som muligt
2. Borgere skal have mulighed for at mestre livet så selvstændigt som muligt
3. Der skal i arbejdet være fokus på forebyggende indsatser samt struktur

3 grupper af forslag i afrapporteringen

Forslag om
fælles
tilgang

Forslag
målrettet
mennesker
med ASF

Forslag
målrettet en
bredere
målgruppe

Oversigt over de 14 forslag til udvikling af autismeområdet

1	Fælles tilgang	Forslag om fælles tilgang
2	Informationspakker om ASF	Forslag målrettet mennesker med ASF
3	Informationsfilm om ASF	
4	Fælles kompetenceudvikling vedr. ASF	
5	Spor 1 – almenklasser forberedt til børn med ASF	
6	Intensivt botræningsforløb til unge med ASF	
7	Webbaseret katalog over tilbud i Viborg Kommune	Forslag målrettet en bredere målgruppe
8	Guide til overgangen fra ung til voksen	
9	Fritidskoordinator på Socialområdet	
10	Den åbne institution – institutionen som arena for fritid	
11	Bredere anvendelse af Viborg Kommunes eksisterende tilbud	
12	Enkeltintegration af unge med særlige behov i klubregi med støtte	
13	Højere aktivitetstilskud til foreninger der understøtter børns og unges tilknytning til det organiserede idrætsliv	
14	Virksomhedspraktik i kommunalt regi	

5 forslag er indstillet til pol. behandling

2	Informationspakker om ASF	Forslag målrettet mennesker med ASF
3	Informationsfilm om ASF	
4	Fælles kompetenceudvikling vedr. ASF	
5	Spør 1 – almenklasser forberedt til børn med ASF	
6	Intensivt botræningsforløb til unge med ASF	

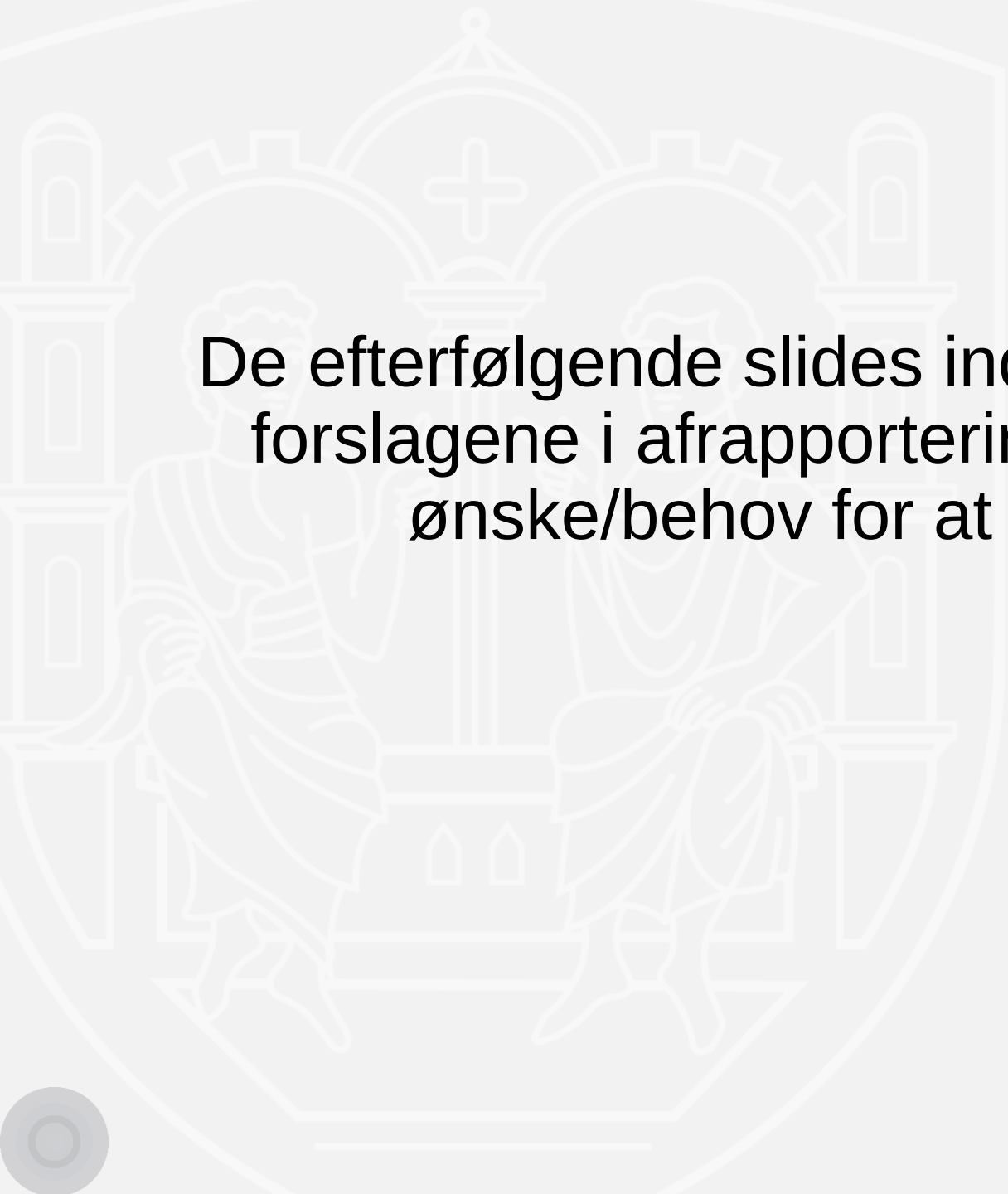
Børne- og Ungdomsudvalget og Social- og Sundhedsudvalget præsenteres for alle 14 forslag.

Direktørerne for B&U og SSO anbefaler, at de 5 forslag, som er målrettet mennesker med ASF fremsættes til politisk behandling på fællesmøde mellem Børne- og Ungdomsudvalget samt Social- og Sundhedsudvalget og efterfølgende præsenteres på byrådets budgettemamøde.

Til drøftelse:

Har I bemærkninger til:

- Dem fem forslag om indsatser som er særligt målrettet mennesker med ASF?
- Anbefalingen om, at de fem forslag om indsatser som er særligt målrettet mennesker med ASF, fremsættes til politisk behandling?

De efterfølgende slides indeholder korte beskrivelser af forslagene i afrapporteringen og kan anvendes efter ønske/behov for at gennemgå forslagene.

Forslag 1:

Fælles tilgang

Forslagets indhold

Det foreslås, at vi i Viborg Kommune har en fælles tilgang i arbejdet med alle børn, unge og voksne, herunder børn, unge og voksne med særlige behov.

For at øge forudsigeligheden, genkendeligheden og sammenhængen i borgernes hverdag og mellem de indsatser, de modtager, anbefales det, at der udover en fælles tilgang til børn, unge og voksne generelt, i Viborg Kommune arbejdes med en fælles forståelse af børn, unge og voksne med ASF.

Økonomi

Kan finansieres inden for det eksisterende budget.

Forslag 2: Informationspakker om ASF

Forslagets indhold

Informationspakkerne indeholder information om Viborg Kommunes tilgang til ASF samt støttemuligheder for børn, unge og voksne med ASF samt forældre, søskende og evt. andre pårørende, herunder fx støttesystemer og kommunikationshjælpemidler.

Informationspakkerne indeholder også information om hvad forældre/pårørende kan gøre for at støtte mennesket med ASF og hele familien.

Pakke 1: målrettet forældre til børn og unge, som diagnosticeres med ASF

Pakke 2: voksne (over 18 år), som selv har en diagnose inden for autismspektret

Økonomi

- Der må forventes mindre udgifter til etablering og drift.
- Forslaget kan gennemføres inden for det eksisterende budget.

Forslag 3: **Informationsfilm om ASF**

Forslagets indhold

Det foreslås, at der udarbejdes en kort informationsfilm - gerne animeret - om ASF. Filmen skal, med ASF-målgruppens egne ord og med belysning fra fagpersoner, beskrive nogen af de grundlæggende udfordringer ved at have ASF. Den skal afmystificere diagnosen og sætte fokus på at det er en bred diagnose. Den skal sætte fokus på ressourcer og styrker hos mennesker med ASF og på, hvilke særlige støttebehov de kan have.

Informationsfilmen kan med fordel være modulopbygget, således at der udarbejdes et generelt modul om Viborg Kommunes faglige tilgang til børn, unge og voksne med særlige behov, og herefter udvikles løbende moduler om mere specifikke temaer eller problemstillinger. I første omgang foreslås, at der udarbejdes det generelle modul og et modul om ASF.

Økonomi

Det estimeres, at der er behov for ca. 200.000 kr. til pr modul. Der er mulighed for at søge midler til udarbejdelse af informationsfilmen i Viborg Kommunes animationspulje.

Forslag 4:

Fælles kompetenceudvikling vedr. ASF

Forslagets indhold

For at skabe fælles faglig samstemthed i arbejdet med børn, unge og voksne med ASF foreslås, at der etableres et kursus- og kompetenceudviklingstilbud på tre niveauer til medarbejdere, som i forskelligt omfang arbejder med mennesker med ASF.

Niveau 1: Basisviden om og opdatering på Viborg Kommunes fælles faglige tilgang

Niveau 2: Basiskursus om ASF (1-2 dages kursus)

Niveau 3: Kompetenceudviklende uddannelse, i stil med Region Midtjyllands Autismepilot-uddannelse (Fx 7 dage fordelt på 12 måneder)

Økonomi

I alt 1,5 mio. kr. i 2020 og 300.000 kr. i overslagsårene.

Forslag 5:

Spor 1: almenklasser forberedt til børn med ASF

Forslagets indhold

For at lykkes med inklusion af børn og unge med ASF i folkeskolen, er det nødvendigt, både at arbejde pædagogisk og psykologisk med det enkelte barn med ASF, og i højere grad også at arbejde på at tilpasse skolens pædagogik, struktur og rammer, så de tilgodeser de behov som børn og unge med ASF har.

Det foreslås derfor, at der oprettes et alment klassespor på 1-5 skoler, som er forberedt til børn med ASF eller lignende udfordringer. I disse klasser vil der være plads til 16 almenelever og 4 børn med ASF eller lignende udfordringer.

Økonomi

Følgende er et overslag på prisen for indretning, kompetenceudvikling og supervision pr. spor/skole der oprettes. I alt vil prisen være ca. 2 mio. kr. pr. spor, det første år og efterfølgende ca. 150.000 kr. årligt til supervision og efteruddannelse samt en engangsudgift til følgeforskning på ca. 500.000 kr.

Forslag 6:

Intensivt botræningsforløb til unge med ASF

Forslagets indhold

For at støtte unge mennesker med ASF, som skal flytte hjemmefra eller fra midlertidige botilbud efter servicelovens §107 i overgangen mellem to boligsituationer, foreslås det, at der etableres en særligt intensiv og systematiseret bostøtteindsats med fokus på praktiske færdigheder og sociale kompetencer ift. at bo i egen bolig og begå sig blandt naboer og i det øvrige samfund.

Målgruppen er unge mennesker med ASF mellem 18 og 30 år, som forventes at kunne bo i egen bolig evt. med bostøtte efter endt botræningsforløb. Det intensive botræningsforløb er for unge, som ikke er i målgruppen for efterværn.

På længere sigt vurderes, om der kan være behov for etablering af en ny type midlertidige træningsboliger efter Servicelovens §107, med en tidsbegrænsning på max. 1-1½ år. Botilbuddet vil være uden døgndækning.

Økonomi

Socialstyrelsen oplyser, at den økonomiske analyse af CTI viser, at omkostningerne for CTI og almindelig § 85-bostøtte er omtrent de samme. Kan finansieres inden for det eksisterende budget.

Forslag 7:

Webbaseret katalog over tilbud for børn, unge og voksne med særlige behov

Forslagets indhold

Det forslås, at der oprettes et webbaseret katalog over Viborg Kommunes tilbud for børn, unge og voksne med særlige behov. Dette webkatalog skal kunne tilgås af både fagfolk til borgere, hvorfor det med fordel kan være tilgængeligt på Viborg Kommunes hjemmeside.

Et forslag til indhold kan være:

- Dagtilbud og skoler
- Uddannelse og job
- Fritid
- Bolig
- Overgang fra ung til voksen

Økonomi

Oprettelse og vedligeholdelse af kataloget i alt 50.000 kr. årligt. Kan finansieres inden for det eksisterende budget.

Forslag 8:

Guide til overgangen fra ung til voksen

Forslagets indhold

For at støtte unge med særlige behov i en tryk og sammenhængende overgang til voksenlivet foreslås det, at der udarbejdes en skriftlig/webbaseret guide til overgangen fra ung til voksen.

Guiden kan fx indeholde information om:

- Viborg kommunes fælles tilgang
- Bolig, uddannelse og job
- Forsørgelse og ydelser
- Fritid
- Støtte
- Værd at vide for den unge
- Værd at vide for forældre

Økonomi

Udarbejdelse af guide, i alt 50.000 kr. som en engangsudgift, der kan finansieres inden for det eksisterende budget.

Forslag 9: Fritidskoordinator på Socialområdet

Forslagets indhold

For at øge mulighederne for at mennesker med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse kan deltage i fritidsaktiviteter i det eksisterende foreningsliv, foreslås det, at der ansættes en fritidskoordinator på Socialområdet.

Målgruppen for fritidskoordinatorens opgaver er primært borgere, som på sigt forventes at kunne deltage i fritidsaktiviteter uden støtte.

Økonomi

Løn til fritidskoordinator svarende til 500.000 kr., samt en pulje til økonomisk støtte til borgere som endnu ikke er afklaret i forhold til forsørgelsesgrundlaget.

Budgettet til Fritidspas på Børn & Unge området er på 150.000 kr. Pengene bruges som starttilskud til kontingent og/eller udstyr, herudover er der egenbetaling fra familierne (56.000 kr. i 2018). Desuden anvendes der midler fra fonde og lignende på ca. 250.000 kr. årligt til aktiviteter og støtte til familier.

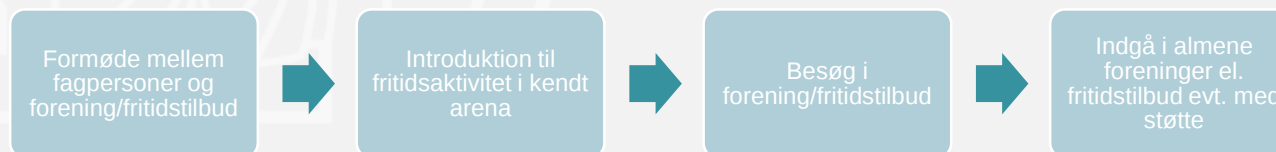
Forslag 10:

Den åbne institution – institutionen som arena for fritidsaktiviteter

Forslagets indhold

For at støtte børn, unge og voksne med særlige behov, herunder mennesker med ASF, i at opstarte og deltage i fritidsaktiviteter foreslås det, at der etableres samarbejdsforløb mellem aktører i fritids- og foreningslivet og kommunale 'institutioner'. Det indebærer at invitere aktører fra det lokale fritids- og foreningsliv ind på børns, unges og voksnes arena – dvs. invitere dem på besøg i fx børnehave, skole, botilbud eller kontaktsted.

Målgruppen bliver derved introduceret til forskellige fritidsaktiviteter i kendte og trygge rammer, hvilket kan gøre dem mere bevidste om netop deres individuelle interesser. For især mennesker med ASF er det en vigtig faktor, at aktiviteter føles som meningsfulde og skal gerne være motivationsskabende.

Økonomi

Forslaget kan gennemføres inden for det eksisterende budget, såfremt der, som det fremgår af et andet forslag, ansættes en fritidskoordinator på Socialområdet.

Forslag 11:

Bredere anvendelse af Naturskolen og Viborg Ungdomsskole

Forslagets indhold

I Viborg Kommune findes tilbud, hvor rammerne kan anvendes bredere. Det kan i første omgang være Naturskolen og Viborg Ungdomsskole. Andre konkrete tilbud kan også tænkes ind.

Naturskolen: Der findes mange aktiviteter på Naturskolen, som kan være relevante for børn, unge og voksne med særlige behov. Et konkret forslag er, at der oprettes en aktivitet som dyrepasser. Kan være relevant for flere målgrupper.

Ungdomsskolen: oprettelse af specialtilrettede hold, hvor der tages hensyn til målgruppens særlige behov. Det kan være en oplagt mulighed til at finde og møde andre med fælles interesser såsom E-sport, Manga, Animé, rollespil, friluftsliv, madlavning og motion.

Økonomi

- Naturskolen kan stille skov, lokaliteter, grej og dyr til rådighed til dyrepasning uden ekstra omkostninger for Naturskolen. Tilbuddet kan oprettes som et foreningstilbud eller som en del af åben skole, begge dele kan finansieres inden for rammen. Hvis der planlægges aktiviteter, som de eksisterende mellem Naturskolen og Nordre Skole, vil det koste 150.000 kr. om året.
- I forhold til særligt tilrettelagte hold på ungdomsskolen, kræves der potentielt økonomi til 2-lærerordning på de specialtilrettede hold i Ungdomsskolens fritidsafdeling svarende til ca. 500.000 kr.

Forslag 12:

Børn og unge med særlige behov i klubregi med støtte

Forslagets indhold

For at give børn og unge med særlige behov, herunder unge med ASF, som har et specialeskoletilbud mulighed for fritidsaktiviteter og netværk i almenområdet, forslås det at skabe et koncept og hensigtsmæssige rammer for enkeltintegration af målgruppen i almene fritids- og ungdomsklubber.

Målgruppen er børn og unge, som rent kognitivt er relativt velfungerende.

Økonomi

Der må forventes udgifter til etablering og drift, herunder ekstra tid fra PPL til praksisnær vejledning. Forslaget kan gennemføres inden for det eksisterende budget.

Forslag 13:

Højere aktivitetstilskud til foreninger der understøtter børn og unge i det organiserede idrætsliv

Forslagets indhold

Viborg Kommune støtter foreningslivet via tilskud og puljer. Et af disse tilskud er det såkaldte aktivitetstilskud, der ydes til medlemmer under 25 år, der betaler kontingent. Til foreninger, som etablerer 'handicaphold' ydes forhøjet aktivitetstilskud.

Det forslås, at målgruppen for det forhøjede aktivitetstilskud udvides, så det ikke kun gives ift. deltagere på særlige handicaphold, men også gives til foreninger, som gør en særlig indsats for at skabe mulighed for, at børn og unge med særlige behov (som skal defineres nærmere) kan deltage i foreningernes almindelige aktiviteter.

Økonomi

Der vil kunne forventes udgifter til formidling og drift. Omfanget afhænger af den nærmere definition af målgruppen for et højere aktivitetstilskud.

Forslag 14:

Virksomhedspraktik i kommunalt regi

Forslagets indhold

Det foreslås, at der træffes en principiel beslutning om, at Viborg Kommune går foran og i højere grad stiller virksomhedspraktikpladser til rådighed for unge, med særlige behov eller nedsat funktionsevne, herunder unge mennesker med ASF. Ikke kun inden for udvalgte områder, men bredt i den kommunale organisation og således at flest muligt fagområder bliver tilgængelige for indsatsen.

- Der er en udfordring i at etablere virksomhedspraktikker med meget få timer. Primært fordi virksomhederne oplever, at "de giver mere end de får", og der således ikke er den gensidighed i aftalen, hvilket er hele forudsætningen for den form for samarbejde. Ligeledes vil det ofte være vanskeligt at se den progression hos borgeren, som kan være en væsentlig motivationsfaktor for praktikværten.
- Mens det er væsentligt lettere at lave aftaler om virksomhedspraktik inden for nogle fag, er det særligt vanskeligt at få forløb i stand inden for IT og administration/kontorarbejde, hvilket gør det vanskeligt at imødekomme de borgere/unge, som interesserer sig for netop disse områder.

Økonomi

Der kan med fordel prioriteres midler til (mentor-)kurser til et evt. netværk af såvel kommunale som private arbejdspladser/virksomheder, der ønsker at åbne sig for nærmere definerede målgrupper.